

falder ind under rimelige og billige Overgangsbestemmelser, maa bifaldes. De berøre jo aldrig Lovens Kærne, men er blot en Hensyntagen til bestaaende Forhold, som det er rimeligt at vise i størst mulig Udtrækning.

Hermed tror jeg at have gennemgaaet alle de i det andet Ting foretagne Ændringer. Ingen af dem er af den Beskafenhed, at de efter min Overbevisning kunne volde nogen som helst Betænkelighed i dette Ting. Jeg vil derfor tillade mig at anbefale Lovforslaget, som det nu foreligger med den Ændring, som vi før vedtog.

Breinholt: Jeg vil gerne ganske kort begrunde min Stilling ved den Afstemning, som nu om kort Tid skal finde Sted. Det vil vel endnu mindes, at da denne Sag i forrige Samling forelaa her i Tinget, stillede den Gruppe, som jeg her i Tinget tilhører, sig køligt, jeg turde vel sige mere end køligt overfor denne Retsreform. Jeg tør ikke have nogen Mening om, hvorvidt denne Kølighed for en større eller mindre Del skyldtes den Fanc, hvorunder dette Lovforslag her behandledes; jeg skulde neppe tro det. Men for mit eget Vedkommende kan jeg sige, at for mig var det selve Retsreformen, dens Indhold og dens Realitet, der gjorde mig til Modstander af den. Jeg skal selvfølgelig erkende, at jeg som Ikke-Jurist ikke har nogen som helst Berettigelse eller Adkomst til her at indlade mig paa en juridisk saglig Kritik af dette store Værk. Jeg sad ganske vist i Fjor i Udvalget, men den Belæring, jeg erhvervede der, var ikke af den Art, at jeg skal søge at kramme mine Kundskaber ud i saa Henseende. I juridisk Henseende har jeg dog et lille og maaske ikke saa ganske ringe Støttepunkt i de Udtalelser, vi i det andet Ting have hørt fra virkelig fremragende Jurister. Jeg skal imidlertid ladé den Side af Sagen ligge og kun her søge at godtgøre og begrunde min Afstemning ud fra et rent Lægmandsstandpunkt. Det forekommer mig nemlig, at under al den Tale, man hører om Sparsommelighed, om, at vor finansielle Tilstand kræver en sparsommelig Statshusholdning — en Tale, som man hører saa ofte rundt omkring baade i dette Ting og udenfor Tinget —, maatte man betænke sig paa en saa overordentlig stor Udgift, som her er Tale om. Det er angivet — og uimodsiget angivet —, at det vil blive et Beløb paa 2, maaske henimod 3 Mill. Kr. aarlig. Og det er det aarlige, det kommer an paa, thi hvad er f. Eks.

en halv Snes Millioner til et eller andet produktivt Foretagende, en Udgift, som dermed hører op, i Sammenligning med denne? Denne evigt varende, og man kan vel endda forudsætte evigt stigende, Udgift er noget, som man virkelig skulde betænke. I alt Fald føler jeg mig forpligtet til at tænke paa dette. Men opnaaedes der saa ved denne Ordning saadanne Goder, at man gerne vilde ofre disse Millioner, saa skulde jeg med den største Glæde stemme for Lovforslaget. Det staar imidlertid for mig saaledes, at ved den nuværende Retspleje fyldestgøres baade Retfærdighedshensynet og mange andre Hensyn, om ikke mønsterværdigt, saa dog paa en saadan Maade, at Statsborgerne have været vel tjente med den. Jeg har kun kunnet findeden virkelige Anke mod den nuværende Retspleje deri, at dens Gang er for sen, men det vil jo kunne rettes paa mange Maader uden at gaa til en saa gennemgribende Retsreform som den, der nu foreligger. Og i Stedet for, at der for den store Befolkning skulde vindes store Goder, større Retssikkerhed og større Retfærdighed i Retssager — hvad jeg ikke tror paa —, vil denne Retsreform blive besværende for den store Befolkning, i høj Grad besværende. Mange Mennesker drages fra deres nuværende Retsted hen til Landsretten langt borte. Der vil ogsaa følge en anden Byrde med, som maaske ikke rammer saa overordentlig mange, men som dog rammer enkelte, nemlig Byrden ved hele Nævningeinstitutionen, der vil drage Folk bort fra deres Sted. Og dertil kommer, at hele den Nimbus, der har omstralet hele Jury-Institutionen, der, som sagt, kan blive en stor Byrde for visse Dele af Befolkningen, jo dog — det hører man fra alle Lande, og det behøver man egentlig ikke at være Jurist for at se — er godt i Færd med at forsvinde.

Af disse rent lægmandsmæssige, saglige Grunde kan jeg ikke være med til at give min Stemme til denne Retsreform. Jeg ved selvfølgelig, at det ikke faar nogen praktisk Betydning her, men jeg vil dog forlade dette Ting og gaa i min Grav med den Overbevisning, at jeg er uden Skyld i dens Vedtagelse. Naar jeg træffer Folk, der klage over denne Reform, over denne dyre Reform, vi have faaet her, vil jeg kunne sige: Ja, jeg har i alt Fald ingen Skyld i den. Jeg ender derfor denne korte Redegørelse med at sige, at jeg af de Grunde, jeg her har anført — jeg kunde have mange andre —, vil stemme imod Lovforslagets endelige Vedtagelse.